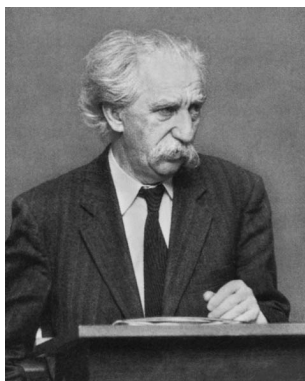

В. Л. Скуратівський

Лотман Юрій Михайлович

ЛОТМАН Юрій Михайлович (Лотман Юрий Михайлович; 28. 02. 1922, м. Петроград, нині С.-Петербург – 28. 10. 1993, м. Тарту, Естонія) – російський літературознавець, культуролог і філософ. Доктор філологічних наук (1960), професор (1954), академік АН Естонії (1990). Закін. Ленінгр. університет (нині С.-Петербург, 1950). Від 1954 викладав у Тартус. університеті, в якому керував виданням відомої серії «Трудов по знаковым системам» (від 1964). Л. – один із найавторитетніших дослідників історії рос. літ-ри всіх її періодів – передусім «пушкін. епохи». На основі цих дослідж. та на ґрунті творчо оновленої спадщини т. зв. рос. формалізму 1920-х рр. він розробив продуктивну вельми резонансну у наук. середовищі методологію осмислення всієї гуманітар. сукупності люд. культури (передусім художньої), яка посіла особливе місце у світ. інтелектуал. баченні. Керована ним т. зв. тартус. школа у своїх числен. працях, вдаючись до знаково-семіот. розуміння будь-яких культур. тестів людини, подала нову версію становлення і подальшого розвитку цивілізації. Водночас Л. та його учні й послідовники лише своїм фактом перебування у підрадянській, повністю догматизов. культурі сприяли зменшенню у ній того догматизму. Він плідно працював також у царині укр. підґрунтя гоголів. феномену. Був чл. багатьох наук. інституцій та т-в, в останні роки життя брав активну участь у поновленні естон. суверен. державності.

Основні праці

Лекции по структуральной поэтике. Тарту, 1964; Типология культуры. Вып. 1–2. Тарту, 1970–73; Структура художественного текста. Москва, 1970; Семиотика кино и проблемы кино-

эстетики. Таллин, 1973; Роман в стихах А. С. Пушкина «Евгений Онегин». Тарту, 1975; Избранные статьи: В 3 т. Таллин, 1992–93; Культура и взрыв. Статьи о динамике культуры. Москва, 1994; Внутри мыслящих миров. Человек – текст – семиосфера – история. Москва, 1996.

Рекомендована література

1. В честь 70-летия профессора Ю. М. Лотмана: Сб. ст. Тарту, 1992;
2. Егоров Б. Ф. Жизнь и творчество Ю. М. Лотмана. Москва, 1999.

Бібліографічний опис:

Лотман Юрій Михайлович / В. Л. Скуратівський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-56521>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).